

VII faktor (P-FVII)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

VII faktor on K-vitamiinist sõltuv glükoproteiin, mis sünteesitakse maksas. FVII-l on keskne roll koagulatsioonikaskaadis. Ta aktiveerub, moodustades Ca-ioonide ja fosfolipiidide juuresolekul koefaktoriga (*tissue factor*, TF) kompleksi. See kompleks on potentsiaalne IX ja X faktori aktivaator. Faktor VII geen asub 13. kromosoomis (13q34).

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	9NC-katsuti (helesinine kork)
Säilivus	Plasma toatemperatuuril neli tundi, -20 °C 15 päeva Plasma tuleb eraldada ühe tunni jooksul peale proovi võtmist (tsentrifuugida 2500 x g juures 15 min). NB! Plasmat ei tohi hoida 2–8 °C juures!

Proovimaterjal hemostaasi uuringuteks võetakse esimese katsutina (v.a juhul, kui võetakse ka verekülv). Faktorite analüüsiks võetakse veri kahte katsutisse ja märgitakse katsutile proovinõude järjekord vere võtmisel.

NB! Proovinõu peab olema täitunud katsutil oleva märgini!

Mistahes kliiniliste erijuhtude (nt hematokrit > 0,55) puhul ja säilitamise/saatmisega seotud küsimuste korral tuleb nõu pidada laboriga.

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti (tulemuse saamise aeg kahe nädala jooksul)

Analüüsimeetod: koagulomeetriline meetod

Referentsväärtused

0 p - < 3 p	52–88%
3 p - < 1 k	67–107%
1 k - < 1 a	83–160%
1 a - < 6 a	72–150%
6 a - < 11 a	70–156%
11 a - < 18 a	69–200%
≥ 18 a	55–170%

Näidustus ja kliiniline tähendus

Veritsuse põhjuse väljaselgitamine. VII faktori defitsiidi või liia kindlakstegemine.

Faktor VII defitsiit võib olla kaasasündinud või omandatud. Kaasasündinud FVII defitsiit on väga harva esinev autosoomretsessiivne veritsushaigus. Kliiniliselt võib see avalduda kergest veritsusest kuni väga raskete liigese- ja lihasesiseste verejooksudeni. Omandatud defitsiiti põhjustavad K-vitamiini vaegus toidus ja absorptsiooni puudulikkus (vastsündinute hemorraagiline diatees, obstruktiivne ikterus, antibiootikumravi), suukaudne antikoagulantravi, maksahaigused (tsirroos, hepatiit), fibrinolüüs, DIK.

Maire Mägi/Kaja Vaagen